

❖ عنوان:
نقش خیرین (عمومی و خصوصی) در اجرای سیاست‌های کلی تامین اجتماعی
❖ نوع خروجی حاصل از انجام پژوهش:
طرح پژوهشی ☒ گزارش کارشناسی ☐ سند سیاستگذاری ☐
❖ عنوان برنامه راهبردی کلان و بخشی مرتبط با پژوهش:

«طرح پژوهشی»

استانداردترین تولید علمی شناخته شده است که منطبق با اصول علمی روش تحقیق انجام می‌شود. مراحل اجرای طرح پژوهشی شامل نیازسنجی پژوهشی (از طریق طرح سالانه نیازسنجی پژوهشی سازمان)، تعیین عنوان، شرح خدمات، دریافت پروپوزال، ارزیابی و تایید پروپوزال توسط شورای پژوهش، انعقاد قرارداد، انجام پژوهش، داوری علمی و تایید نهایی شورای پژوهش می‌باشد.

«سند سیاست گذاری»

- «سند سیاست گذاری»، گزارشی کوتاه، بی‌طرفانه و موجز در پاسخ به یک سوال مشخص یا راجع به یک مسئله خاص است که استاندارد صلاحیت برای تهیه سند سیاست گذاری، افراد خبره هستند. این گزارش شامل سه بخش زیر می‌شود.
- بخش اول که به آن «خلاصه مدیریتی»^۱ خواهیم گفت، بر روی جلد گزارش، ضمن بیان مشکل در یک یا دو سطر، به ارایه راهکارهای اجرایی منطقی برای آن در حداکثر نصف صفحه می‌پردازد.
 - بخش دوم که گزارش اصلی را تشکیل می‌دهد و در ۳ تا ۵ صفحه مطابق چارچوب تعیین شده تهیه می‌شود، «پیشنهادات سیاست گذاری»^۲ نامیده می‌شود.
 - بخش سوم که به تحلیل دقیق موضوع و ارایه اسناد پشتیبان آن می‌پردازد، «یادداشت سیاست گذاری»^۳ نام دارد. هر یک از این سه بخش برای اهداف خاص و مخاطبان ویژه خود تهیه می‌شوند.

«گزارش کارشناسی»

شامل ارایه یک گزارش کامل در خصوص یک موضوع خاص مورد نظر است که به یک فرد مجری با سطح صلاحیت حداقل «محقق» واگذار می‌شود تا در مدت زمان چند روز تا حداکثر ۳ ماه، گزارش مورد نظر را منطبق با فرمت ارایه شده تهیه و ارایه نماید.

1. Policy Paper
2. Managerial Brief
3. Policy Brief
4. Policy Paper

❖ بیان و توصیف مسئله

خیریه به گروهی از سازمان‌ها اطلاق می‌شود که باهدف انجام کاری خیرخواهانه تشکیل می‌شوند. لغت خیرخواهانه طیف وسیعی از فعالیت‌ها را شامل می‌شود که باهدف ارتقای زندگی نوع بشر انجام می‌گیرد. سازمان‌های مختلفی در کشورهای دنیا در حوزه خیریه چه به صورت رسمی و شناسنامه دار و چه بصورت غیر رسمی در راستای کمک‌رسانی به افراد مستمند و سایر فعالیت‌های خیرخواهانه فعالیت دارند. خیریه‌ها در برخی از کشورهای توسعه یافته بخشی از اقتصاد را تشکیل می‌دهند که نه به‌وسیله تجارت‌های خصوصی و نه به‌وسیله دولت کنترل می‌شود. به این بخش؛ بخش سوم، بخش مستقل، بخش بشردوستانه یا خیرخواهانه و جامعه مدنی نیز گفته می‌شود.

تفاوت اصلی خیریه‌های عمومی با بنیادهای خصوصی در منبع درآمد آنهاست. خیریه‌های عمومی بخش عمده درآمد خود را از کمک‌های عمومی یا دولتی تامین می‌کنند. چرا که برای آن‌ها که یک سازمان، به‌عنوان خیریه عمومی باقی بماند باید حداقل از کمک‌های اهدا شده به آن از منابع عمومی تامین شود. این کمک‌ها می‌تواند از طرف اشخاص، شرکت‌ها و یا دیگر خیریه‌های عمومی باشد. خیریه عمومی باید از طرف مجموعه‌ای اداره شود که فاقد هرگونه تعارض منافع باشند.

خیرین خصوصی به بنیادهای غیرعملیاتی گفته می‌شود که برنامه‌های فعالی ندارند. درآمد این بنیادها به‌طور عمده از تعداد کمی خیر یا حتی یک نفر تامین می‌شود. بنیادهای خصوصی در اکثر موارد نقش حامی مالی خیریه‌های عمومی را دارند. خیریه‌ها همچنین می‌توانند به‌طور غیررسمی به‌صورت انجمن‌های داوطلبانه تشکیل شوند. خیریه‌ها چه به صورت رسمی و عمومی و چه به صورت غیر رسمی و خصوصی باید بتوانند در راستای فقرزدایی، کاهش رنج و درد یا محرومیت و پیشرفت دین، پیشرفت آموزش یا علم، بنا کردن یا نگهداری ساختمان‌های عمومی، بناهای یادبود یا آثار ملی، کاهش فشار بر دولت، کاهش تنش‌های منطقه‌ای، حذف پیش‌داوری‌ها و تبعیض‌ها و

بزهکاری نوجوانان و ... حرکت نمایند و نقش خود را طوری ایفا نمایند که موجب اعتماد مردم، نهاد های دولتی و قانون را به همراه داشته باشد.

در راستای سیاست های کلان تامین اجتماعی برای اولین بار از واژه نظام احسان و نیکوکاری صحبت به میان می آید. این نشان می دهد که برای اجرای سیاست های کلان تامین اجتماعی نقش خیرین در ابعاد مختلف اعم از سازمان های حمایتی و خیرین و سازمان های غیر انتفاعی می تواند تعیین کننده باشد. این تحقیق بر آن است که این نقش را با بهره گیری از متون اساسی قانون و رویه های اسلامی و شرع مقدس و نیز مطالعات سایر کشور ها بدرستی تبیین نموده و در جهت تبیین آن بر آید.

هدف کلی:

بررسی نقش سازمان های خیریه در اجرای سیاست های کلی تامین اجتماعی در ایران

اهداف اختصاصی:

- مطالعه نقش سازمان های خیریه در اجرای تامین اجتماعی در کشورهای مختلف
- بررسی جایگاه کمک های مردمی در حوزه تامین اجتماعی در ایران و جهان
- بررسی و مطالعه نظام احسان در قوانین و رویه ها و شرع مقدس
- بررسی نظام کمک های مردمی بصورت محلی و منطقه ایی
- مطالعه نقش موسسات خیریه فعال در بخش تامین اجتماعی
- مطالعه نقش خیرین خصوصی در حوزه تامین اجتماعی
- بررسی نظام کمک های نهادهای بین المللی در حوزه تامین اجتماعی در ایران
- بررسی روش های جذب منابع مالی خیرین
- نقش خیرین در تامین مالی حوزه تامین اجتماعی در ایران
- ارائه راهکارهایی برای جذب حداکثری کمک های خیرین در ایران
- راهکار های توسعه و تنوع منابع و کمک های مردمی در حوزه تامین اجتماعی ایران (نظام احسان و نیکوکاری).

❖ محدوده مکانی

محدوده مکانی برای این طرح موسسه عالی پژوهش در نظر گرفته شده است.

❖ زمان مورد انتظار اجرای پژوهش

مدت زمان مورد نیاز برای اجرای طرح شش ماه می‌باشد.

❖ شرح خدمات

- مطالعه ادبیات مرتبط با نقش خیرین در حوزه تامین اجتماعی در کشورهای موفق دنیا
- بررسی مطالعات انجام شده در ایران (قبل از اسلام و بعد از اسلام) در زمینه موضوع مورد نظر
- بررسی جایگاه کمک‌های مردمی در حوزه تامین اجتماعی در ایران و جهان
- مطالعه نظام احسان در قوانین، فقه، رویه‌ها و شرع مقدس
- بررسی نظام کمک‌های مردمی بصورت محلی و منطقه‌ای
- تبیین موسسات خیریه فعال در بخش تامین اجتماعی
- مطالعه نقش خیرین عمومی و خصوصی در حوزه تامین اجتماعی
- نقش نهادهای بین‌المللی در حوزه تامین اجتماعی در ایران
- نقش خیرین در تامین مالی حوزه تامین اجتماعی در ایران
- ارائه راهکارهایی برای جذب حداکثری کمک‌های خیرین در ایران
- راهکارهای توسعه و تنوع منابع و کمک‌های مردمی در حوزه تامین اجتماعی ایران
- مدل مفهومی نظام احسان و نیکوکاری در ایران

❖ خروجی‌های مورد انتظار

- گزارش کارشناسی
- مدل مفهومی نظام احسان و نیکوکاری
- مقاله
- چکیده مدیریتی
- خلاصه سیاستی

نام و امضاء معاون یا بالاترین مقام اجرایی حوزه:

نام و امضاء نماینده تام الاختیار معاونت/کارفرما:

نام و امضاء مدیر گروه پژوهشی موسسه:

نام و امضاء معاون پژوهشی موسسه:

تاریخ تکمیل فرم: